

Minister van Infrastructuur & Milieu
T.a.v. mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

CC: [REDACTED]

Betreft: Bebording langs Rijkswegen

Amsterdam, 11 augustus 2016

Zeer geachte mevrouw de Minister,

Op maandag 8 augustus 2016 nam ik kennis van een aangetekende brief van uw Ministerie. Het gaat om uw brief met het zaaknummer RWSZ2016-00006567-001: een waarschuwing in verband met een overtreding van de Wet beheer Rijkswaterstaatwerken (**Wbr**) vanwege het plaatsen van borden langs de snelweg.

Fastned prijst de voortvarendheid waarmee Rijkswaterstaat te werk is gegaan in het mogelijk maken van laadstations langs de snelweg. Hiermee loopt Nederland voorop in de wereld. Tot onze spijt heeft de praktische uitwerking hiervan in dit geval geleid tot een waarschuwing aan ons adres. Met deze brief hopen wij dichter tot een oplossing te komen die gunstig is voor iedereen, in het bijzonder het snel groeiende aantal elektrische rijders in Nederland.

Achtergrond komst laadstations

De komst van laadstations werd mogelijk gemaakt door het scheppen van een nieuwe "basisvoorziening". Op 20 december 2011 publiceerde Rijkswaterstaat in de Staatscourant een wijziging van haar beleid met betrekking tot verzorgingsplaatsen langs rijkswegen. Hiermee ontstond een nieuwe basisvoorziening langs de snelweg het "energielaadpunt", met als motivering:

Om het elektrisch rijden te faciliteren is het wenselijk dat er zelfstandig geëxploiteerde elektrische laadstations beschikbaar komen op de verzorgingsplaatsen langs rijkswegen [...] Daarom is het wenselijk om naast het benzinestation, het wegrestaurant en het servicestation ook het energiolaadpunt als basisvoorziening aan te merken.

Naar aanleiding hiervan schreef Fastned zich in op de mogelijkheid een laadstation te realiseren en exploiteren op alle verzorgingsplaatsen langs de snelweg. Uiteindelijk verkreeg

Fastned rechten voor 201 verzorgingsplaatsen en ging voortvarend aan de slag om deze laadstations werkelijkheid te laten worden. Inmiddels heeft Fastned al op 50 verzorgingsplaatsen langs de snelweg stations gebouwd.

Uw ministerie – in het bijzonder Rijkswaterstaat – is bij de Wet herverdeling wegenbeheer aangewezen als beheerder van de snelwegen (A-wegen) in Nederland.¹ De wetgever schreef in de memorie van toelichting bij de Wbr over de rol van Rijkswaterstaat: *“Waterstaatswerken in beheer bij het Rijk zijn in hoofdzaak al die werken die behoren tot de waterstaatkundige hoofdinfrastructuur. Het feit dat zij bij het Rijk (Rijkswaterstaat) in beheer zijn mag bij de betrokkenen voldoende bekend worden verondersteld.”*²

Onderdeel van de beheerstaak is dat Rijkswaterstaat als enige bevoegd is tot het plaatsen van verkeerstekens en bewegwijzering langs de snelwegen.³ Als bevoegd wegbeheerder heeft zij een zorgplicht om alle weggebruikers – inclusief elektrische rijders – zo goed en veilig mogelijk te helpen op en langs de snelweg. Heldere bebording voor elektrische rijders is een cruciaal onderdeel van de beheerstaak van Rijkswaterstaat.

Fastned is sinds de vergunningverlening in overleg met Rijkswaterstaat over het plaatsen van verkeersborden. Telkens heeft zij het bericht gekregen dat het plaatsen en beheren van de bewegwijzering een taak en verantwoordelijkheid is van Rijkswaterstaat.

Helaas is er drie jaar na het initiëren van deze gesprekken over de voor elektrische rijders zo belangrijke bebording nog geen oplossing voorhanden. Het ontbreken van bebording is niet in het belang van de groeiende groep elektrische weggebruikers, vormt een gevaar voor de verkeersveiligheid en is niet in overeenstemming met de status van basisvoorziening die laadstations inmiddels hebben.

Achtergrond bij de waarschuwing

Om de impasse te doorbreken is eind 2015 na mondeling overleg met medewerkers van Rijkswaterstaat voorgesteld dat Fastned zelf de benodigde verkeersborden zou gaan plaatsen. Een activiteit die Fastned geld en energie heeft gekost en die zij heeft ondernomen in de oprechte veronderstelling de elektrische rijder hiermee van dienst te zijn en zodoende de verkeersveiligheid te bevorderen.

Voor deze zomer heeft Rijkswaterstaat haar ongenoegen over deze bebording geuit. Ook heeft zij al meerdere borden verwijderd. In overleg tussen Fastned en Rijkswaterstaat is toen besloten om de nog aanwezige borden te laten hangen en zo spoedig mogelijk met deugdelijke bebording vanuit Rijkswaterstaat te komen ter vervanging.

Het ongenoegen van Rijkswaterstaat gaat zo begrijpen wij nu om het volgende: Fastned is te kort door de bocht gegaan bij de implementatie van haar eigen borden (wat misschien ook wel bewijst dat dit de rol van Rijkswaterstaat is). Fastned is voorbijgegaan aan het

¹ Zie artikel 4 Wet herverdeling wegenbeheer.

² Zie pagina 7 Memorie van toelichting bij Wbr, Kamerstukken TK-II 1995-1996, 24 573, nr. 3.

³ Zie artikel 16 lid 1 jo. artikel 18 lid 1 Wegenverkeerswet 1994.

onderscheid tussen de bebording met daarop het bedrijfslogo en de bebording met daarop de voorziening. Het vierkante logo, dat naar aanleiding van vragen vanuit Rijkswaterstaat al was ontwikkeld voor plaatsing op de 1500m-bebording, is zodoende ook gebruikt voor de 600m- en/of 1200m-borden. Bij de laatste twee type borden behoort – zo begrijpen wij nu – geen logo van het bedrijf, maar een “neutraal” verkeersbord dat verwijst naar de voorziening. Wij betreuren de ontstane commotie.

Hopelijk schetst deze achtergrond waarom wij enigszins verbaasd waren over de officiële waarschuwing aan Fastned om de bebording te verwijderen, en de beschuldiging dat Fastned verzuimd heeft dat te doen. Fastned had eerder met Rijkswaterstaat afgesproken dat de huidige situatie zou voortbestaan tot de plaatsing van de officiële Rijkswaterstaat-bebording. Er is nooit afgesproken om de bebording te verwijderen. Telefonisch overleg met [REDACTED] heeft inmiddels uitgewezen dat het een en ander berust op een misverstand. Rijkswaterstaat wenst dat de bebording met daarop het Fastned bedrijfslogo zo spoedig mogelijk wordt verwijderd van de 600m en 1200m bebording, omdat deze locaties zoals eerder benoemd niet bedoeld zijn voor logo's maar voor verkeersborden. Fastned is dan ook per direct begonnen met het verwijderen van deze ongewenste bebording en verwacht dit binnen enkele weken te hebben afgerond. Fastned neemt, zonder tegenbericht, aan dat zij hiermee voldoet aan de waarschuwing.

Geen oplossing voor het probleem

Hiermee is het probleem van de afwezigheid van correcte verkeersborden voor elektrische auto's echter nog niet opgelost. Benzinerijders worden op 4 plekken (nulpunt, 600m, 1200m en 1500m) voor de desbetreffende verzorgingsplaats geattendeerd op de aanwezigheid van een benzinstation. De elektrische rijder heeft het te doen met één waarschuwing op 1500m voor de desbetreffende verzorgingsplaats, ook moet hij dan nog het logo van de desbetreffende laadstationexploitant herkennen.

Het slechts eenmaal aangeven van de (exploitant van de) laadvoorziening en het daarna weglaten van deze bebording leidt tot verwarring bij elektrische rijders, met mogelijke onwenselijke verkeersmanoeuvres als gevolg. Zou het niet logischer zijn beide basisvoorzieningen – benzinstation en laadstation - ook beide op gelijke wijze aan te kondigen op de snelweg?

Een oplossing vinden

Dit is een nieuwe situatie, zowel voor Fastned als Rijkswaterstaat. Het is niet vreemd dat er dan dingen misgaan, of dat er verkeerde communicatie plaatsvindt. Fastned streeft in ieder geval naar een constructieve oplossing van dit probleem, zeker nu er inmiddels meer dan 50 laadstations langs de snelweg zijn. Dat is in het belang van de weggebruikers die er in toenemende mate voor kiezen elektrisch te rijden. Elektrische rijders zijn gebaat bij goede, heldere informatie over de aanwezigheid van snellaadinfrastructuur. Daarnaast heeft de Nederlandse overheid nulemissie-rijden als belangrijke pijler aangewezen om haar klimaatdoelstellingen te behalen.

Nederland loopt in Europa voorop met ontwikkeling van elektrisch rijden. Ook is zij koploper met de ontwikkeling van serieuze snellaadinfrastructuur langs snelwegen. De komst van

Europese normen betreffende bebording voor laadvoorzieningen zou uiteraard het een en ander bespoedigen, maar zal nog de nodige tijd op zich doen wachten. Fastned en Rijkswaterstaat zouden hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de verkeersveiligheid in het algemeen en de elektrische rijder in het bijzonder niet mogen laten afhangen van dergelijke ontwikkelingen.

Wij zouden graag in gesprek gaan met Rijkswaterstaat om deze impasse snel echt te doorbreken en tot de plaatsing van de voor elektrische rijders zo belangrijke verkeersborden te komen.

Ik verneem graag van u,

Hartelijke groet.

CEO

Bijgevoegd;

- De door mij ontvangen brief van Rijkswaterstaat
- Voorbeeld van de bebording die benodigd is ("as is" en "to be" situatie)
- Twitter-berichten waarin rijders zich afvragen waar bebording blijft